

Obsah

Předmluva	5
Skupiny léčivých bylin podle léčebného použití	7
Nejznámější cizokrajné léčivé rostliny	11
Kalendář sběru léčivých rostlin	20
140 rostlin, které máme znát	25
Bazalka pravá — <i>Ocimum basilicum</i>	30
Bedrník anýz — <i>Pimpinella anisum</i>	32
Bedrník obecný a bedrník větší — <i>Pimpinella saxi- fraga et Pimpinella major</i>	34
Benedykt lékařský — <i>Cnicus benedictus</i>	36
Bez černý — <i>Sambucus nigra</i>	38
Blín černý — <i>Hyoscyamus niger</i>	40
Bolehlav plamatý — <i>Conium maculatum</i>	42
Brukev černohořčice — <i>Brassica nigra</i>	44
(Hořčice černá — <i>Sinapis nigra</i>)	
Brusnice borůvka — <i>Vaccinium myrtillus</i>	46
Brusnice brusinka — <i>Vaccinium vitis-idaea</i>	43
Bříza bělokorá a bříza pýřitá — <i>Betula pendula et Betula pubescens</i>	50
Buřina srdečník — <i>Leonurus cardiaca</i>	52
Celík zlatobýl — <i>Solidago virgaurea</i>	54
Čekanka obecná — <i>Cichorium intybus</i>	56
Čemeřice černá — <i>Helleborus niger</i>	58
Česnek kuchyňský — <i>Allium sativum</i>	60
Déhel andělíka — <i>Angelica archangelica</i>	62
(Andělíka lékařská — <i>Archangelica officinalis</i>)	
Divizna velkokvětá a divizna sáповitá — <i>Verbascum thapsiforme et Verbascum phlomoides</i>	64
Dobromysl obecná — <i>Origanum vulgare</i>	66
Dub letní a dub zimní — <i>Quercus robur et Quercus petraea</i>	68
Durman obecný — <i>Datura stramonium</i>	70
Dymnivka dutá — <i>Corydalis cava</i>	72
Fenykl obecný — <i>Foeniculum vulgare</i>	74
Hadí kořen větší — <i>Bistorta major</i>	76

(Rdesno hadí kořen — <i>Polygonum bistorta</i>)	
Halucha vodní — <i>Oenanthe aquatica</i>	78
Heřmánek pravý — <i>Matricaria chamomilla</i>	80
Hlaváček jarní — <i>Adonis vernalis</i>	82
Hloh obecný — <i>Crataegus oxyacantha</i>	84
Hluchavka bílá — <i>Lamium album</i>	86
Hořec žlutý — <i>Gentiana lutea</i>	88
Chmel otáčivý — <i>Humulus lupulus</i>	90
Jablečník obecný — <i>Marrubium vulgare</i>	92
Jalovec obecný — <i>Juniperus communis</i>	94
Jehlice trnitá — <i>Ononis spinosa</i>	96
Jírovec maďal — <i>Aesculus hippocastanum</i>	98
Jitrocel kopinatý — <i>Plantago lanceolata</i>	100
Jmelí bílé — <i>Viscum album</i>	102
Kapraď samec — <i>Dryopteris filix-mas</i>	104
Kleč kosodřevina — <i>Pinus mugo</i> subsp. <i>mughus</i>	106
Kmín luční — <i>Carum carvi</i>	108
Kokoška pastuší tobolka — <i>Capsella bursa-pastoris</i>	110
Komonice lékařská — <i>Melilotus officinalis</i>	112
Konopice obilní — <i>Galeopsis segetum</i>	114
(Konopice bledožlutá — <i>Galeopsis ochroleuca</i>)	
Konvalinka vonná — <i>Convallaria majalis</i>	116
Kopřiva dvoudomá — <i>Urtica dioica</i>	118
Kopytník evropský — <i>Asarum europaeum</i>	120
Koriandr setý — <i>Coriandrum sativum</i>	122
Kosatec bledý, kosatec německý, kosatec florentský — <i>Iris pallida</i> , <i>I. germanica</i> , <i>I. florentina</i>	124
Kostival lékařský — <i>Symphytum officinale</i>	126
Koukol polní — <i>Agrostemma githago</i>	128
Kozlík lékařský — <i>Valeriana officinalis</i>	130
Křen selský — <i>Armoracia rusticana</i>	132
Kuklík městský — <i>Geum urbanum</i>	134
Kýchavice bílá — <i>Veratrum album</i>	136
Lékořice lysá — <i>Glycyrrhiza glabra</i>	138
Len setý — <i>Linum usitatissimum</i>	140
Levandule úzkolistá — <i>Lavandula angustifolia</i>	142
(Levandule lékařská, 1. klasnatá — <i>Lavandula officinalis</i> , <i>L. spica</i>)	
Libeček lékařský — <i>Levisticum officinale</i>	144
Lilek černý — <i>Solanum nigrum</i>	146

Lípa srdčitá a lípa velkolistá — <i>Tilia cordata</i> et <i>Tilia platyphyllos</i>	148
Lnice květel — <i>Linaria vulgaris</i>	150
Lobelka nadmutá — <i>Lobelia inflata</i>	152
Locika jedovatá — <i>Lactuca virosa</i>	154
Lomikámen zrnatý — <i>Saxifraga granulata</i>	156
Lopuch větší — <i>Arctium lappa</i>	158
Lýkovec jedovatý — <i>Daphne mezereum</i>	160
Majoránka zahradní — <i>Majorana hortensis</i>	162
Mák setý — <i>Papaver somniferum</i>	164
Mandloň obecná — <i>Amygdalus communis</i>	166
Máta peprná — <i>Mentha piperita</i>	168
Mateřídouška dymián — <i>Thymus vulgaris</i>	170
Mateřídouška obecná — <i>Thymus serpyllum</i>	172
Meduňka lékařská — <i>Melissa officinalis</i>	174
Medvědice léčivá — <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	176
Měsíček lékařský — <i>Calendula officinalis</i>	178
Mochna husí — <i>Potentilla anserina</i>	180
Mochna nátržník — <i>Potentilla erecta</i>	182
Mořena barvířská — <i>Rubia tinctorum</i>	184
Mydlice lékařská — <i>Saponaria officinalis</i>	186
Náprstník červený a náprstník vlnatý — <i>Digitalis pur-</i> <i>purea et Digitalis lanata</i>	188
Ocún jesenní — <i>Colchicum autumnale</i>	190
Oman pravý — <i>Inula helenium</i>	192
Oměj šalamounek — <i>Aconitum napellus</i>	194
Ořešák královský — <i>Juglans regia</i>	196
Ostružiník křovitý — <i>Rubus fruticosus</i>	198
Ostružiník maliník — <i>Rubus idaeus</i>	200
Oves setý — <i>Avena sativa</i>	202
Paprika roční — <i>Capsicum annuum</i>	204
Pelyněk pravý — <i>Artemisia absinthium</i>	206
Petržel kadeřavá — <i>Petroselinum crispum</i>	208
(Petržel zahradní — <i>Petroselinum hortense</i>)	
Pískavice řecké seno — <i>Trigonella foenum-graecum</i>	210
Pivoňka lékařská — <i>Paeonia officinalis</i>	212
Plamének přímý — <i>Clematis recta</i>	214
Plicník lékařský — <i>Pulmonaria officinalis</i>	216
Podběl léčivý — <i>Tussilago farfara</i>	218
Podražec křovištní — <i>Aristolochia clematidis</i>	220

Posed bílý — <i>Bryonia alba</i>	222
Prha chlumní — <i>Arnica montana</i>	224
Proskurník lékařský — <i>Althaea officinalis</i>	226
Průtržník lysý — <i>Herniaria glabra</i>	228
Prvosenka jarní a prvosenka vyšší — <i>Primula veris</i> <i>et Primula elatior</i>	230
Pryskyřník prudký — <i>Ranunculus acris</i>	232
Přeslička rolní — <i>Equisetum arvense</i>	234
Puškvorec obecný — <i>Acorus calamus</i>	236
Pýr plazivý — <i>Elytrigia repens</i>	238
Reveň dlanitá — <i>Rheum palmatum</i>	240
Rosnatka okrouhlolistá — <i>Drosera rotundifolia</i>	242
Routa vonná — <i>Ruta graveolens</i>	244
Rozmarýna lékařská — <i>Rosmarinus officinalis</i>	246
Rozpuk jízlivý — <i>Cicuta virosa</i>	248
Rozrazil lékařský — <i>Veronica officinalis</i>	250
Rulík zlomocný — <i>Atropa belladonna</i>	252
Růže šípková — <i>Rosa canina</i>	254
Řebříček obecný — <i>Achillea millefolium</i>	256
Řepík lékařský — <i>Agrimonia eupatoria</i>	258
Řešetlák krušina — <i>Rhamnus frangula</i>	260
(Krušina olšová — <i>Frangula alnus</i>)	
Řešetlák počistivý — <i>Rhamnus cathartica</i>	262
Samorostlík klasnatý — <i>Actaea spicata</i>	264
Skočec obecný — <i>Ricinus communis</i>	266
Sléz lesní — <i>Malva sylvestris</i>	268
Smetanka lékařská — <i>Taraxacum officinale</i>	270
Světlík lékařský — <i>Euphrasia officinalis</i>	272
Svízel vonný — <i>Galium odoratum</i>	274
(Mařinka vonná — <i>Asperula odorata</i>)	
Šafrán setý — <i>Crocus sativus</i>	276
Šalvěj lékařská — <i>Salvia officinalis</i>	278
Tis červený — <i>Taxus baccata</i>	280
Truskavec ptačí — <i>Polygonum aviculare</i>	282
Třezalka tečkovaná — <i>Hypericum perforatum</i>	284
Úročník bolhoj — <i>Anthyllis vulneraria</i>	286
Užanka lékařská — <i>Cynoglossum officinale</i>	288
Vachta trojlistá — <i>Menyanthes trifoliata</i>	290
Violka trojbarevná — <i>Viola tricolor</i>	292
Vítod hořký — <i>Polygala amara</i>	294

Vlaštovičník větší — <i>Chelidonium majus</i>	296
Vraní oko čtyřlisté — <i>Paris quadrifolia</i>	298
Vratič obecný — <i>Tanacetum vulgare</i>	309
Vrba bílá — <i>Salix alba</i>	302
Yzop lékařský — <i>Hyssopus officinalis</i>	304
Zemědým lékařský -- <i>Fumaria officinalis</i>	306
Zeměžluč menší -- <i>Centaureum minus</i>	308
(Zeměžluč okolíkatá — <i>Centaureum umbellatum</i>)	
Rejstřík českých názvů léčivých rostlin včetně lidových názvů	310
Rejstřík latinských názvů léčivých rostlin a drog	321